

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň Mgr. Zdeňky Burdové a Mgr. Jitky Stibralové v právní věci

žalobce: **T. H.**, narozený xxx
bytem xxx xxx, xxx xxx
právně zastoupený advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
sídlem Opatovická 1659/4, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
jednající prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových,
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o 160 000 Kč s přísl., k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 26. října 2023, č.j. 64 C 1/2020–170,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve vyhovujícím výroku I. ohledně částky 29 866 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % p. a. od 31. 12. 2019 do zaplacení potvrzuje; ohledně zbývajících 47 634 Kč s příslušenstvím se rozsudek mění tak, že se žaloba zamítá.
- II. V zamítavém výroku II. se rozsudek potvrzuje.
- III. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 59 596 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 77 500 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 31. 12. 2019 do zaplacení (výrok I.), zamítl žalobu o zaplacení částky 82 500 Kč s příslušenstvím (výrok II.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 46 044 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce (výrok III.).

Shodu s prvopisem potvrzuje B. Ch.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

2. Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce proti žalované domáhal zaplacení 160 000 Kč s příslušenstvím představující přiměřené zadostiučinění za porušení jeho práva na projednání věci v přiměřené lhůtě v řízení u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 25 C 10/2013. Jednalo se o kompenzační řízení za nepřiměřenou délku řízení o žádosti žalobce o poskytnutí informace, o průběhu a způsobu vyřízení dopravního přestupku Mgr. J. E., xxx xxx xxx xxx. Žalovaná žádala zamítnutí žaloby, předmětné řízení shledala nepřiměřeně dlouhé, konstatovala porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, toto konstatování považovala za dostatečné s ohledem na množství žádostí žalobce o poskytnutí informací a následných kompenzačních žalob.
3. Soud prvního stupně rozhodl rozsudkem ze dne 5. 11. 2020, ve kterém konstatoval, že postupem žalované při projednání kompenzačního řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 25 C 6/2013 a poté pod sp. zn. 25 C 10/2013, bylo porušeno právo žalobce na vyřízení věci bez zbytečných průtahů (výrok I.), zamítl návrh žalobce, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit mu 160 000 Kč (výrok II.) a žalované uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení ve výši 15 500 Kč k rukám právního zástupce žalobce do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok III.). K odvolání účastníků byl rozsudek soudu prvního zrušen odvolacím soudem usnesením ze dne 30. 3. 2021, č.j. 16 Co 89/2021–81 a soudu prvního stupně byla uložena povinnost, aby v dalším řízení připojil spisy o kompenzačním řízení, v nichž je tvrzena nepřiměřená délka řízení, a aby z nich učinil rozhodující zjištění, dále aby postavil najisto, zda již v tomto kompenzačním řízení žalobce požadoval promítnutí délky kompenzačního řízení do výše odškodnění či nikoliv.
4. Následně soud prvního stupně rozhodl rozsudkem ze dne 12. 12. 2022, kdy zamítl návrh žalobce, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit mu 160 000 Kč s příslušenstvím (výrok I.), žalobci uložil povinnost nahradit žalované náklady řízení ve výši 3 150 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok II.) k odvolání žalobce zrušil odvolací soud usnesením ze dne 10. 7. 2023, č.j. 16 Co 155/2023-147, zejména z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu o průběhu namítaného řízení, rovněž i nedostatečné hodnocení jednotlivých kritérií dle § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „OdpŠk“). Zopakoval jako již ve své předchozím zrušujícím rozhodnutí, že i kdyby soud prvního stupně dovodil, že význam původního řízení pro žalobce byl nepatrný a kompenzační řízení bylo extrémně nepřiměřeně dlouhé, je i v tomto případě namístě poskytnout finanční kompenzaci.
5. Soud prvního stupně skutkově zjištění učiněná ohledně průběhu řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 25 C 6/2013, spojeného se spisem následně pod sp. zn. 25 C 10/2013 popsal v bodě 4. napadeného rozsudku, a to jak co do chronologie úkonů účastníků řízení i ve věci rozhodujících orgánů, tak ohledně podstatného obsahu těchto úkonů, na což odvolací soud pro stručnost svého rozhodnutí plně odkazuje.
6. Po právní stránce posoudil soud prvního stupně věc podle § 13 odst. 1, § 31a OdpŠk a stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010, uveřejněného pod číslem 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „Stanovisko“).
7. Soud prvního stupně k uvedenému závěru (bod 1.) dospěl po posouzení kritérií uvedených v § 31a odst. 3 OdpŠk. Vyšel z toho, že odškodňovací řízení u Obvodního soudu pro Prahu 1 trvalo v délce 9 let a 10 měsíců. Z již samotné délky je zjevná nepřiměřenost celkové délky řízení. Soud v namítaném řízení činil úkony v zásadě koncentrovaně a promptně, bez zbytečných průtahů, s výjimkou průtahu po vydání nálezu Ústavního soudu zapříčiněného patrně zajišťováním spisů. Rozhodnutí ve věci samé byla vydávána při jediném jednání. Účastníci činili úkony v poskytnutých lhůtách. V raném stádiu nalézacího řízení byl průtah mezi napadnutím žaloby a nařízením prvního jednání ve věci odůvodněn dosud probíhajícím řízením o správní žalobě před Městským soudem v Praze. Co do právních otázek vykazovalo řízení zvýšenou míru složitosti, v rámci řízení totiž docházelo k judikатурnímu posunu, tj. Nejvyšším soudem byl zdůrazňován rozdíl mezi fází

předsoudní (vedenou správními orgány) a fází soudního přezkumu, pro níž měl nižší nároky, co se týče vylíčené nemajetkové škody. Později Ústavní soud vydal nález, kterým do zkoumaného řízení zasáhl a který pro svůj význam byl publikován ve Sbírce nálezů (199/2020 Usn.). Ústavní soud vysvětlil, že rozhodují-li orgány veřejné moci o základních právech účastníka, tvoří správní i soudní řízení jeden celek, u kterého se presumuje imateriální újma, nejde-li o řízení bezprůtažné. Řízení bylo mimořádné jak co do počtu věcných rozhodnutí, tak i článků soudní moci, které ve věci rozhodovaly. Žalobce nezavdával k průtahům příčinu. Řízení pro žalobce mělo nepatrný význam, kdy obecně Nejvyšší soud nepočítá kompenzační řízení mezi ty typy řízení se zvýšenou mírou významu pro poškozeného. Soudy ve zkoumaném řízení učinily závěr o nicotnosti významu původního řízení o poskytnutí informace

8. Soud prvního stupně tak uzavřel, že v posuzovaném řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu dle § 13 Odpšk. Při stanovení přiměřeného zadostiučinění vyšel ze Stanoviska, základní částku za trvající řízení 9 let a 10 měsíců stanovil 15 000 Kč za rok řízení, za první dva roky částkou poloviční, celkem 132 000 Kč. Dále soud prvního stupně posuzoval kritéria § 31a odst. 3 Odpšk, základní částku snížil o 41 % za minimální význam pro žalobce a dospěl k částce 77 500 Kč.
9. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 142 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“).
10. Proti rozsudku podal včasné a přípustné odvolání žalobce. Předně měl za to, že určení základní částky 15 000 Kč za rok řízení je vadné a mělo by být valorizováno s ohledem na uplynutí dlouhého časového úseku od vydání Stanoviska. Napadené rozhodnutí je v rozporu se závěry vyslovenými v nálezech Ústavního soudu, kdy Ústavní soud odkazuje na to, aby byl dodržován princip proporcionality, aby přiznávaná odškodnění byla opravdu dostatečná, aby výše odškodnění odpovídala tradicím, životní úrovni, právnímu systému dané země. Namítl, že valorizace jako prostředek dorovnávání životní úrovně je běžně užívána v rozhodnutích Nejvyššího soudu. Soudy nedůvodně rozlišují mezi státem a jedincem, kdy stát je zjevně favorizován, neboť valorizace není uplatňována ve věcech dle Odpšk. Poukázal, že i justice jako celek důrazně trvá na navyšování platů soudců z důvodu jejich nezávislosti. Jaký je rozdíl mezi zaměstnancem státu, u něhož se každý rok valorizuje, a poškozeným ze strany státu, u nichž se již 12 let nevalorizuje ničeho. Jedná se tak dle žalobce o diskriminaci. Pro srovnání vyčíslil, jak byl valorizován plat soudce Nejvyššího soudu ČR. Žalobce má za to, že primárním důvodem pro výši základní částky, resp. její přiměřenost odškodnění je ochrana fiskálního zájmu státu. Žalobce tak navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobě v plném rozsahu vyhová.
11. Žalovaná podala rovněž proti vyhovujícímu rozsudku včasné a přípustné odvolání. Setrvala na svém názoru, že přiznané zadostiučinění je nepřiměřeně vysoké a postačuje pouze konstatování porušení práva. Soud prvního stupně nedostatečně hodnotil složitost řízení. Poukázala na rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 v obdobné právní věci žalobce JUDr. PhDr. M. Š., Ph.D. č.j. 65 C 1/2020–42 ze dne 11. 8.2020, kdy rozhodnutí bylo odvolacím soudem změněno v neprospěch žalobce rozhodnutím č.j. 72 Co 457/2020–135 ze dne 12. 10. 2022 tak, že žaloba byla zamítnuta.
12. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že odvolání žalobce i žalované není důvodné.
13. Odvolací soud doplnil dokazování dle § 213a o. s. ř. o zjištění, ve kterých řízeních žalobce figuruje v postavení žalobce a učinil následující zjištění. U Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 25 C 10/2013, 25 C 6/2013, 14 C 1/2018, 17 C 1/2018, 64 C 1/2020, 30 C 136/2012, 13 C 3/2020, 17 C 57/2012, 22 C 1/2019, 15 C 72/2017. U Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. 22 C 264/2012, 22 C 278/2012, 11 C 1/2015, 26 C 190/2010, 12 C 1/2020, 31 C 232/2013, 37 C 15/2017, 19 C 58/2014, 15 C 136/2018, 37 C 10/2017, 18 C 36/2014, 43 C 15/2016, 47 C 191/2022, 31 C 95/2016, 21 C 33/2014, 15 C 276//2011, 12 C 1/2020, 10 C 254/2012, 23 C 201/2012. U Obvodního soudu pro Prahu 5 sp. zn. 24 C 77/2009, 24 C 85/2012, 16 C 303/2011, 6 C 17/2016,

5 C 193/2008, 24 C 25/2009, 9 C 214/2010, 26 C 301/2017, 25 C 98/2014, 21 C 521/2014, 21 C 222/2009, 34 C 241/2008, 28 C 238/2007, 9 C 161/2011, 20 C 518/2014, 5 C 24/2007, 42 C 137/2015, 25 C 2/2018, 24 C 77/2009, 34 C 244/2007, 5 C 241/2007, 11 C 510/2009, 26 C 408/2015, 28 C 22/2012, 15 C 81/2005, 20 C 518/2014, 34 C 132/2011, 5 C 36/2015, 21 C 435/2009, 24 C 1/2013, 26 C 301/2017, 10 C 293/2009, 20 C 49/2020, 9 C 669/2008, 24 C 97/210, 18 C 303/2008, 25 C 461/2008, 8 C 327/2013, 24 C 376/2014, 31 C 207/2012, 21 C 238/2015, 25 C 161/2011, 11 C 155/2012.

14. Dále doplnil dokazování o rozsudek Městského soudu v Praze, č.j. 72 Co 457/2020–135 ze dne 12. 10. 2022, kterým odvolací soud rozhodoval o odvolání ve věci druhého žalobce v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 25 C 10/2013 JUDr. PhDr. M. Š., Ph.D., který se taktéž domáhal odškodnění nemajetkové újmy za porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě. Došel oproti soudu prvního stupně k závěru, že přiměřené odškodnění je konstatování porušení práva, a to s ohledem na to významně snížený význam řízení pro žalobce, když v daném případě šlo o nastolení právní jistoty žalobce o tom, zda, popřípadě v jaké formě, obdrží od žalované zadostiučinění za prodlení orgánů veřejné moci s poskytnutím informace, která se však netýkala samotného žalobce ani osoby jemu blízké, a neměla ani žádný zásadní vliv na žalobcův běžný život. Přihlédl i k tomu, že žalobce se v takovém postavení ocitá opakovaně (iniciuje totiž velké množství obdobných soudních řízení, v nichž požaduje po žalované odškodnění nemateriální újmy za nesprávný úřední postup orgánů veřejné moci a následně také odškodnění původního kompenzačního řízení).
15. Nakonec doplnil dokazování o rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5, č.j. 16 C 303/2011- 333 ze dne 9. 10. 2014 a rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 69 Co 118/2015 – 411 ze dne 1. 7. 2015, kdy žalobce se v tomto řízení domáhal odškodnění za nesprávný úřední postup bývalého xxx Mgr. E. spočívající v tom, že dne 6. 10. 2010 ve věci sp. zn. 103 T 263/2009, neoprávněně donutil žalobce, který byl v jednací síni jako veřejnost, k prokázání totožnosti, kdy údaje si zapsal, žalobci bylo vyhrožováno vyvedením z jednací síně, pokud tak neučiní. Dne 30. 9. 2011 žalobce podal žádost o odškodnění u Ministerstva spravedlnosti a dne 5. 10. 2011 žalobu. Žalobci bylo přiznáno požadované odškodnění ve výši 20 000 Kč.
16. Dne 10. 12. 2010 žalobce vyzval Magistrát hlavního města Prahy, aby jej informoval o podrobnostech a způsobu vyřešení situace, ve které se měl ocitnout tehdejší xxx xxx xxxx xxx Mgr. J. E. tím, že se při zastavení Policíí České republiky (pro dopravní přestupek) měl vykázat xxx průkazem a současně odmítnout dechovou zkoušku.
17. Odvolací soud má předně za to, že soud prvního stupně zcela správně aplikoval na jím v dostatečné míře zjištěný skutkový stav věci OdpŠk, zejm. pak jeho § 13 odst. 1 věty třetí a § 31a a Stanovisko. Pro posouzení toho, zda v konkrétním řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 OdpŠk, je nejprve třeba vymezit celkovou dobu řízení, tedy jeho počátek a jeho konec (viz i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4761/2009). Následně je nutno zhodnotit, zda tato celková délka řízení byla nepřiměřená. Je-li doba řízení shledána nepřiměřenou, pak je třeba uvážit, zda tím byla způsobena újma nemajetkové povahy a v případě že ano, v jaké formě, eventuálně v jaké výši, bude poskytnuto přiměřené zadostiučinění.
18. Odvolací soud má předně za to, že soud prvního stupně nesprávně posoudil relevantní dobu řízení ve vztahu k žalobci. Při posuzování odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení, je totiž v případě řízení, jehož předmětem byl nárok, který bylo třeba předběžně uplatnit podle § 14 a 15 OdpŠk, nutno do celkové délky řízení započítat i dobu tohoto předběžného projednání, maximálně však dobu 6 měsíců (§ 15 odst. 2 OdpŠk). Uvedený závěr je v souladu s řešením této otázky Nejvyšším soudem (srov. rozsudek ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2921/2013, rozsudek ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1084/2017, body 29. až 31. odůvodnění). Toto soud prvního stupně neučinil. Žalobce uplatnil předběžně nárok u žalované již dne 2. 7. 2012, řízení bylo zahájeno podáním žaloby dne 2. 1. 2013. Odvolací soud započítal

v souladu s výše uvedeným dobu od 2. 7. 2012 do 2. 1. 2013 do celkové délky řízení a vyšel z relevantní doby ve vztahu k žalobci 10 let a 4 měsíce. Soud prvního stupně již však správně shledal, že taková délka řízení je sama o sobě nepřiměřená, a to i vzhledem k předmětu sporu.

19. V rozsudku ze dne 4. 11. 2010, sp. zn. 30 Cdo 763/2009, Nejvyšší soud uvedl, že dospěje-li soud k závěru o porušení práva účastníka na projednání věci v přiměřené lhůtě, a tím tedy k závěru o nesprávném úředním postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věta druhá a třetí OdpŠk, je na místě, aby s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v § 31a odst. 3 OdpŠk stanovil odpovídající odškodnění v penězích. Pouze ve výjimečných případech, kdy je újma způsobená poškozenému zanedbatelná, lze uvažovat o jejím nahrazení formou konstatování porušení daného práva. Rovněž ve Stanovisku (část V.) Nejvyšší soud konstatoval, že ESLP „jen zcela výjimečně nepřiznává zadostiučinění v penězích. V tomto ohledu je tedy na místě přistupovat k případnému zadostiučinění ve formě konstatace porušení práva jen za zcela výjimečných okolností (např. tehdy, byl-li význam předmětu řízení pro poškozeného nepatrný).“ K uvedenému závěru se Nejvyšší soud ve svých rozhodnutích opakovaně přihlásil (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3683/2013, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 722/2015). Soud prvního stupně správně posoudil, že v daném případě se nejedná o výjimečnou situaci, kdy by bylo na místě pouhé konstatování porušení práva, aniž by žalobci bylo přiznáno přiměřené zadostiučinění v penězích. Nelze připustit to, že odškodňovací řízení bude trvat 10 let a 4 měsíce. S ohledem na celkovou délku řízení má tak odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně za to, že konstatování porušení práva není satisfakcí přiměřenou a žalobci náleží přiměřené zadostiučinění v penězích.
20. Z konstantní judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího soudu (viz např. rozsudky ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1151/2009, ze dne 26. 1. 2011, sp. zn. 30 Cdo 4889/2009 nebo ze dne 13. 7. 2011, sp. zn. 28 Cdo 4540/2009) plyne, že za soudní řízení lze přiznat účastníku řízení základní částku v rozmezí mezi 15 000 Kč až 20 000 Kč za první dva roky a dále pak za každý další rok řízení. Při stanovení základní částky odškodnění odvolací soud vycházel z roční částky 16 000 Kč s ohledem na celkovou relevantní délku řízení, která překračovala 10 let a s ohledem na rozpětí stanovené Stanoviskem. Základní hodnota odškodnění za zmíněných 10 let, 4 měsíce tak s přihlédnutím k modifikaci odškodnění na polovic za první dva roky řízení činí 149 332 Kč.
21. Dále se odvolací soud zaměřil svoji pozornost na vyhodnocení kritérií podle § 31a odst. 3 písm. b) až e) OdpŠk, tj. složitosti věci, chování poškozené, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozenou. Přihlédl i k usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. II. ÚS 2577/14, na téma dalšího odškodňování kompenzačních řízení, ve kterém uvedl, že v případě tzv. „kompenzačních řízení na druhou“, v nichž poškozený požaduje zadostiučinění za průtahy způsobené v předchozím kompenzačním řízení vedeném rovněž kvůli průtahům, není zcela vyloučeno, že mohou nastat průtahy v samotném kompenzačním řízení, které jsou zaviněné soudy. Přesto podle Ústavního soudu je třeba se stavět k nárokům uplatňovaným účastníky řízení opakovaně zdrženlivě a vždy s ohledem na individuální rozměr každého případu právě kvůli možnému zneužití práv v důsledku řetězení jednotlivých kompenzačních řízení.
22. K otázce složitosti řízení (§ 31a odst. 3 písm. b) OdpŠk) Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 23. 5. 2013, sp. zn. 30 Cdo 675/2013, uvedl, že „složitost řízení zahrnuje ve své konkretizaci jednak počet instancí, v nichž byla věc řešena, a dále složitost věci samé o sobě, tedy nároky skutkové, právní a procesní. Odvolací soud má za to, že je důvod snížit základní částku o 30 % z důvodu počtu instancí, věc byla řešena 4x soudem prvního a druhého stupně, 2x dovolacím soudem a 1x rozhodoval Ústavní soud. Odvolací soud uvádí, že řízení na více instancích obecně zakládá dobu potřebnou pro předložení věci přezkumnému orgánu pro jeho posouzení a pro případné promítnutí výsledků přezkumu do dalšího postupu v řízení, pročez je ospravedlnitelná celková délka řízení prodlužována zásadně o dobu za řízení před další instancí. Dále odvolací soud základní částku snížil i z důvodu právní složitosti věci o dalších 20 %, kdy v průběhu řízení se razantním

způsobem změnila judikatura ohledně odškodňování v případech porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě ve správních řízeních a na nich navazujících soudních řízeních, kdy se nejprve nepohlíželo na správní řízení a navazující soudní řízení jako na řízení jediné, poté však již ano, pokud se jednalo o porušení základních práva a svobod. Tato změna nahlížení tak přispěla k prodloužení řízení. Jinak odvolací soud má za to, že věc nebyla skutkově složitá, ve věci bylo pouze třeba zajistit příslušný spis posuzovaného řízení. Šlo pouze o posouzení délky řízení, zda byla či nebyla přiměřená a jaká satisfakce případně žalobci náleží. Ve věci nebyl mezinárodní prvek, nebyli slyšeni svědci, ustanovován znalec.

23. K hodnocení kritéria jednání poškozeného (§ 31a odst. 3 písm. c) OdpŠk) Nejvyšší soud vysvětlil, že „poškozený může přispět k prodloužení délky projednávání věci podáním vadné či neúplné žaloby nebo jiného procesního úkonu, které si vyžádá potřebu jeho opravení či doplnění, častými změnami předmětu sporu nebo upřesněním či doplňováním svých podání (viz rozsudek ESLP ve věci P. proti České republice ze dne 18. 4. 2006, č. 12605/02, § 67). Může k délce řízení přispět rovněž tím, že využívá žádostí (např. o osvobození od soudních poplatků či ustanovení zástupce), námitek (například podjatosti, místní či věcné nepříslušnosti soudu) a opravných prostředků (řádných či mimořádných), které mu právní řád poskytuje. Může také přispět k prodloužení řízení tím, že podá žalobu u nepříslušného soudu. Tyto skutečnosti však nelze účastníkovi přičítat k tíži (rozsudek ESLP ve věci P. proti České republice ze dne 18. 4. 2006, č. 12605/02, § 69), nelze je ale přičítat k tíži ani státu (rozsudek ESLP ve věci V. D. proti České republice ze dne 25. 5. 2004, č. 52859/99, § 220), je-li na vzniklou situaci ze strany soudu adekvátně reagováno.“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4761/2009). K tíži (ve smyslu hodnocení kritéria jednání poškozeného) lze poškozenému přičítat zejm. nečinnost (nereagování na výzvy soudu), kterou přispěl k prodloužení délky řízení. Procesní aktivitu, jakkoliv objektivně vedla k prodloužení řízení, lze naopak poškozenému k tíži přičítat jen výjimečně (typicky v případech obstrukčních aktivit, a tedy zneužívání procesních práv); to však neznamená, že by zvýšenou procesní aktivitu účastníků, projevivši se zpravidla jeho vyšší složitostí, nebylo možné hodnotit v rámci kritéria složitosti řízení podle § 31a odst. 3 písm. b) OdpŠk (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. 30 Cdo 3725/2014). Žalobce se na celkové délce řízení ve smyslu nečinnosti či obstrukcí nepodílel. Žalobci nelze upírat možnost využití procesních prostředků k uplatnění jeho práv, důvod pro snížení základní částky zde rozhodně není.
24. K hodnocení kritéria postupu orgánů veřejné moci během řízení (kritérium dle § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk) odvolací soud souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že v řízení docházelo k průtahům, zejména na začátku řízení bylo období nečinnosti trvající cca 1,5 roku, než proběhlo první jednání ve věci. Taktéž rozhodnutí soudu prvního stupně ze dne 24. 11. 2017 bylo zrušeno pro nerespektování závazného názoru dovolacího soudu a tím došlo k dalšímu prodloužení řízení. Po zrušení rozhodnutí Ústavním soudem byl soud liknavý při zajišťování spisu. Nemožnost zajištění spisu nelze však klást k tíži účastníkům řízení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2021, sp. zn. 30 Cdo 267/2021). S ohledem na proporcionalitu, jak se jednotlivá kritéria promítla do délky řízení, tak odvolací soud navýšil základní částku o 20 % .
25. Pokud jde zohlednění významu (§ 31a odst. 3 písm. e) OdpŠk) odvolací soud má za to, že význam řízení byl pro žalobce byl výrazně snížený. V prvé řadě poukazuje na absenci typově vyššího významu namítaného kompenzačního řízení odpovídající ustálené judikatuře Nejvyššího soudu (srov. jeho rozsudek ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 30 Cdo 2531/2016, bod 24. odůvodnění). Nejvyšší soud judikoval, že kritérium významu předmětu řízení pro účastníka (§ 31a odst. 3 písm. e/ OdpŠk), tj. to, co je pro něj v sázce, je nejdůležitějším kritériem pro stanovení formy a případné výše odškodnění (srov. část IV. písm. d/ Stanoviska a dále rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1313/2010). Tento závěr o klíčové roli významu předmětu řízení pro poškozeného odpovídá rovněž názoru Ústavního soudu, vyjádřeném např. v jeho nálezu ze dne 9. 12. 2010, sp. zn. III. ÚS 1320/10. S odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 10. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3412/2011 odvolací soud konstatuje, že je-li předmětem řízení peněžité plnění, není

obecně důvodné, aby je zadostiučinění přiznané v penězích svou výší přesahovalo. Odvolací soud má předně za to, že žalobce jako účastník mnoha řízení nemůže prodloužené projednávání žaloby v namítaném řízení vnímat jako osoba účastná jediného či několika mála soudních řízení. Účast žalobce v tomto jednom z mnoha jím iniciovaných soudních řízení proto podle odvolacího soudu nelze vnímat jako mimořádný zážitek negativního významu, který by měl stresující dopad na jeho osobní život, jako je tomu například u osob, které jsou účastníky soudního řízení ojediněle, a takové řízení je proto pro ně více či méně úzkostným zážitkem, není-li skončeno v přiměřené lhůtě (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 4. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3725/2013, ze dne 19. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3916/2013, ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 30 Cdo 1098/2014, ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2032/2014 a přiměřeně i rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva o nepřijatelnosti stížnosti ve věcech H. proti České republice ze dne 20. 9. 2011, č. stížností 7332/10, 42666/10 a 61523/10). Navíc má odvolací soud za to, že v namítaném řízení byl odškodňován za to, že v řízení o jeho žádosti o poskytnutí informace bylo porušeno právo na projednání věci v přiměřené lhůtě. Nejednalo se však o poskytnutí životně důležité informace, pouze o poskytnutí informace o úřední osobě, o které žalobce měl pochybnosti, zda vzhledem k jejímu chování mimo úřad, má ke své funkci i morální kvality. Informace se tak netýkala samotného žalobce ani osoby jemu blízké, a neměla ani žádný zásadní vliv na žalobcův běžný život. Odvolací soud proto snižoval základní částku razantním způsobem o 50 %. K tomuto snížení přispělo i to, že v namítaném řízení se žalobci dostalo pouze zadostiučinění ve výši 22 500 Kč.

26. Po zhodnocení veškerých výše uvedených kritérií dospěl k závěru, že žalobci náleží odškodnění za nemajetkovou újmu ve výši 29 866 Kč (základní částka 149 332 Kč pokráčena o 30 % pro stupně soudní soustavy, 20 % právní složitost, 50 % význam řízení a zvýšená o 20 % pro postup soudu).
27. Ohledně úroku z prodlení odvolací soud poukazuje na § 15 odst. 1 OdpŠk, dle kterého přizná-li příslušný úřad náhradu škody, je třeba nahradit škodu do šesti měsíců od uplatnění nároku. Jak uzavřel Nejvyšší soud ve stanovisku svého občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010, poškozený má právo na úrok z prodlení ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti měsíců poté, kdy nárok na náhradu přiměřeného zadostiučinění uplatnil postupem podle § 14 OdpŠk.
28. Pokud jde o namítaný „inflační faktor“, odvolací soud poukazuje zejména na usnesení Nejvyššího soudu č.j. 30 Cdo 393/2024- 167 ze dne 2. 4. 2024, kdy nepřipustil dovolání k otázce valorizace částek vyčíslených ve Stanovisku, kterou žalobce odůvodňuje poukazem na podstatnou změnu životní úrovně společnosti, inflaci či požadavek přiměřenosti zadostiučinění, neboť při řešení této otázky se odvolací soud neodchýlil od ustálené judikatury dovolacího soudu, podle níž platí, že na přiměřenost výše základní částky zadostiučinění nemá vliv ani znehodnocení měny v důsledku inflace nebo změna kursu měny (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2013, sp. zn. 30 Cdo 1964/2012, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2989/2011, ze dne 24. 6. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3331/2012, a ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. 30 Cdo 5760/2017), ani změna životní úrovně (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1153/2019). Neexistuje ani důvod pro odchýlení se od této judikatury, což Nejvyšší soud několikrát ve svých rozhodnutích zopakoval (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2023, sp. zn. 30 Cdo 1488/2023, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2021, sp. zn. 30 Cdo 1388/2021, ze dne 20. 10. 2020, sp. zn. 30 Cdo 1433/2020, či ze dne 23. 6. 2021, sp. zn. 30 Cdo 1181/2021, proti němuž směřující ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 24. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 1844/21). K témuž závěru se přihlásil ve své rozhodovací činnosti i Ústavní soud (srov. body 43 a následující nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 8. 2021, sp. zn. III. ÚS 1303/21). Tato judikatura Nejvyššího soudu je stále konstantní a odvolací soud se nemá důvodu od ní odchýlovat.
29. S ohledem na veškeré výše uvedené důvody odvolací soud postupoval podle § 219 o. s. ř. a rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. co do částky 29 866 Kč a příslušenství a v zamítavém

výroku II potvrdil, jinak změnil postupem dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. tak, že žaloba se co do zaplacení částky 47 634 Kč s příslušenstvím zamítá.

30. O nákladech řízení před soudy obou stupňů (§ 224 odst. 2 o. s. ř.) rozhodl odvolací soud ve výroku III., přičemž žalobce byl plně úspěšný (§ 142 odst. 3 o. s. ř.), neboť výsledek řízení projevující se tím, že poškozený dosáhne satisfakce uložením povinnosti nahradit mu nemateriální újmu, lze hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci obdobně jako plný úspěch, byť poškozenému nebylo přiznáno jím požadované plnění v celé jeho výši (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013). Náklady řízení plně úspěšného žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 2 000 Kč, odměny advokáta za zastupování podle § 137 odst. 2 o. s. ř., § 6 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. a) AT s tarifní hodnotou ve výši 50 000 Kč (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013, kdy není důvod se od této judikatury jakkoliv odchylovat) a § 11 odst. 1 AT za 14 úkonů právní služby v úhrnné výši 43 400 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepis žaloby, replika ze dne 26. 10. 2020, účast na jednání dne 29. 10. 2020, 5. 11. 2020, sepis odvolání ze dne 27. 1. 2021, účast na jednání dne 8. 8. 2022, vyjádření ze dne 7. 9. 2022, účast na jednání dne 5. 12. 2022, sepis odvolání ze dne 20. 3. 2023, účast na jednání dne 19. 10. 2023, sepis odvolání ze dne 22. 11. 2023, vyjádření k odvolání ze dne 2. 4. 2024, účast na odvolacím jednání dne 23. 4. 2024), za 14 režijních paušálů dle § 13 odst. 1,3 AT á 300 Kč, to vše zvýšené o 21 % DPH. Celkem náklady řízení žalobce před soudy obou stupňů činí 59 596 Kč.
31. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 211 a § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř., neboť takto prodloužená lhůta odpovídá podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí. O povinnosti žalované zaplatit náklady řízení k rukám advokáta žalobkyně bylo rozhodnuto podle § 211 a § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné, ledaže by Nejvyšší soud na základě dovolání podaného do dvou měsíců od jeho doručení u soudu I. stupně dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, nebo je dovolacím soudem rozhodováno rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

V části týkající se výroku o nákladech řízení **není** proti tomuto rozsudku dovolání přípustné.

Praha 23. dubna 2024

JUDr. Milan Chmelíček v.r.
předseda senátu